

Poznań, 18 marca 2022r.

dr hab. Maciej Łakomy, prof. AMP
Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu
Dziedzina: sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna: instrumentalistyka

RECENZJA

**w postępowaniu habilitacyjnym dra Tomasza Ślusarczyka
w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie sztuki muzyczne**

Zleceniodawca recenzji:

Zlecenie podjęte w związku z Uchwałą nr 4/2022 Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie z dnia 17 stycznia 2022 roku, działającej na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) oraz na podstawie Regulaminu przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie powołującą komisję habilitacyjną w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. Tomaszowi Ślusarczykowi w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne.

Postępowanie zostało wszczęte na wniosek zainteresowanego z dnia 6 września 2021 roku.

Do nadesłanego mi przez Przewodniczącą Rady do spraw dyscypliny – Sztuki muzyczne pisma, informującego o wyznaczeniu mojej osoby na recenzenta Komisji Habilitacyjnej, powołanej do oceny osiągnięć pana dra Tomasza Ślusarczyka, została dołączona następująca dokumentacja:

- wniosek o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego
- odpis dyplomu potwierdzającego uzyskanie tytułu doktora
- autoreferat w języku polskim
- wykaz i opis dorobku twórczego, naukowego i artystycznego po uzyskaniu tytułu doktora
- płyta *Tromba Gloriosa - Splendor Musicae Austriae et Bohemiae*

Podstawowe dane o habilitancie:

Dr Tomasz Ślusarczyk uzyskał tytuł magistra sztuki w zakresie gry na trąbce w Akademii Muzycznej w Krakowie w 1998 roku. Stopień doktora sztuki w dziedzinie - sztuki muzyczne, dyscyplinie artystycznej - instrumentalistyka, uzyskał w roku 2015 w wyżej wymienionej Uczelni. Tematem jego dysertacji doktorskiej był: *Rozwój i znaczenie sztuki clarino na przełomie XVII i XVIII wieku w aspekcie historycznej praktyki wykonawczej na podstawie wybranych arii z koncertującą trąbką*. Habilitant pracę w zawodzie muzyka instrumentalisty rozpoczął w 1996 roku jako trębacz renomowanej Orkiestry Kameralnej Capella Cracoviensis. Od roku 1994 pracuje również dydaktycznie – początkowo w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Przemyśle (1994 – 1995) oraz Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia w Nowym Sączu (1999 – 2003). Od roku 2008 zatrudniany jest na stanowiskach naukowo – badawczych w polskich uczelniach: Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy (w latach 2008 – 2018) oraz Akademii Muzycznej w Krakowie (od roku 2015 do teraz). Dr Ślusarczyk legitymuje się również niezwykle bogatym doświadczeniem zebranym podczas współpracy z licznymi instytucjami kultury i sztuki w Polsce oraz poza granicami naszego kraju.

Ocena autoreferatu:

W przedstawionym autoreferacie dr Tomasz Ślusarczyk zamieszcza szczegóły dotyczące swego wykształcenia, oraz dotychczasowego zatrudnienia w instytucjach kultury, sztuki i nauki. Przedstawia również swoje pozostałe osiągnięcia opisując niezwykle bogatą działalność artystyczną oraz naukowo – dydaktyczną. Główną część autoreferatu stanowi opis osiągnięcia wynikającego z podstawy prawnej (art. 219.1 Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” z dnia 20 lipca 2018 roku, Dz. U. 2018 poz. 1668) którym zgodnie ze wskazaniem habilitanta jest płyta ***Tromba Gloriosa - Splendor Musicae Austriae et Bohemiae***. W tej części autoreferatu habilitant przedstawia cel naukowy, którym jest bezsprzecznie chęć ukazania dzieł austriackich kompozytorów drugiej połowy XVII wieku, wywodzących się z czterech ośrodków muzycznych: Kromieryża i Pragi (dzisiejsze Czechy) oraz Wiednia i Salzburga (dzisiejsza Austria). Kluczem do dokonania wyboru dzieł, w opinii habilitanta okazała się inspiracja techniką wiolinistyczną, obecną we wszystkich prezentowanych kompozycjach, zarówno tych prezentujących trąbkę w odsłonie solowej, jak i konsortowej. Jako dodatkowy cel naukowy dr Tomasz Ślusarczyk wskazuje również przedstawienie szerszemu ogółowi odbiorców fenomenu mecenatu muzycznego skupionego wokół księcia biskupa Karla II Liechtensteina - Castelcorna w drugiej połowie XVII wieku. Wskazane

dzieło określa jako efekt wieloletnich przemyśleń, poszukiwań i doświadczeń będących podsumowaniem jego dotychczasowej działalności artystycznej.

Ocena osiągnięć artystycznych:

Dr Tomasz Ślusarczyk w prowadzonej działalności artystycznej skupia się zarówno na realizacji projektów solowych, jak i kameralnych czy orkiestrowych. W okresie po uzyskaniu stopnia doktora (w latach 2015 – 2021) 67 razy wystąpił jako solista zarówno z towarzyszeniem orkiestr kameralnych jak i w mniejszych obsadach: z klawesynem, fortepianem lub organami. Przywołane w dokumentacji koncerty miały miejsce zarówno w Polsce jak i poza granicami naszego kraju (m.in. w Niemczech i Ukrainie). Rozpatrując ilość 67 koncertów solowych zrealizowanych w ciągu 6 lat od momentu uzyskania stopnia doktora należy ocenić solowy dorobek artystyczny habilitanta jako zdecydowanie znaczący. Tym bardziej, że działalność solistyczna jest przecież poniekąd uzupełnieniem jego codziennej aktywności zawodowej związanej z dydaktyką akademicką. Całość okresu solowej aktywności zawodowej habilitanta (wraz z okresem przed uzyskaniem stopnia doktora) zamyka się liczbą 129 koncertów i jest to z pewnością swego rodzaju fenomen na polskim rynku muzyki klasycznej. Prezentowany repertuar, ranga wydarzeń oraz muzyczny poziom zespołów towarzyszących habilitantowi stawia go (w mojej ocenie) w pierwszym rzędzie najlepszych muzyków, trębaczy barokowych w Europie. Poza działalnością solową dr Ślusarczyk równie często prezentuje się jako kameralista. W okresie po uzyskaniu stopnia doktora brał udział w 52 projektach artystycznych, zarówno jako muzyk renomowanych zespołów i orkiestr, jak i wykonawca - moderator consortu trąbek i puzonów Akademii Muzycznej w Krakowie. Niezwykle bogatą działalność artystyczną habilitanta dopełniają prowadzone w roli dyrygenta projekty artystyczne. W złożonej dokumentacji przedstawił ich 11. Niezwykle cennym dla rozwoju dyscypliny - sztuki muzyczne, są projekty nagraniowe dra Ślusarczyka, znajdujące szerokie grono odbiorców i pozostające w stałym obiegu fonograficznym. W przedstawionej dyskografii ujętych zostało 7 realizacji, wśród których obecne są światowe prawykonania nagradzane międzynarodowymi nagrodami. Dwa projekty fonograficzne wydane zostały przez prestiżowe wydawnictwo DUX. Całość osiągnięć artystycznych oceniam bardzo wysoko.

Ocena osiągnięć naukowych:

Poza działalnością artystyczną, pan dr Tomasz Ślusarczyk prowadzi ożywioną działalność naukową. Jest autorem wykładów dotyczących zarówno metodyki nauczania gry na trąbce, jak i specjalistycznych, wąsko-tematycznych zagadnień związanych z muzyką dawną. Wśród

zaprezentowanych tematów metodycznych na szczególną uwagę zasługuje wykład *Fizjologia i problematyka oddechu w grze na instrumentach dętych w kontekście nauczania początkowego na podstawie najnowszych systemów metodycznych*. Wybrane tematy specjalistyczne z dziedziny muzyki dawnej to między innymi: *Muzyczna retoryka i symbolika w kontekście barokowej teorii afektu w oparciu o włoskie arie z koncertującą trąbką. Historia, praktyka wykonawcza; Zaginione piękno – muzyka cerkiewna pierwszej Rzeczypospolitej. Analiza porównawcza twórczości S. Pekalickiego, G. Lewickiego, J. Domarackiego; czy G. Bendinelli, G. Fantini – sztuka clarino w kontekście najstarszych zachowanych traktatów teoretycznych – artykulacja, brzmienie*. Szeroki zakres prezentowanych zagadnień oraz liczba wygłoszonych wykładów zdecydowanie zasługują na uznanie. Kolejnym cennym aspektem działalności naukowej habilitanta są prowadzone przez niego kursy mistrzowskie, lekcje pokazowe i punkty konsultacyjne w liczbie 48 zrealizowanych projektów w latach 2015 – 2021. Całość osiągnięć naukowych dra Tomasza Ślusarczyka bezsprzecznie zasługuje na uznanie. Ilość zrealizowanych działań jest wręcz nadzwyczajna, a ich jakość pozostaje na niezmiennym, bardzo wysokim poziomie merytorycznym.

Ocena wskazanego osiągnięcia naukowego:

Dr Tomasz Ślusarczyk wskazał jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę rozpatrywanego wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego dzieło o tytule: ***Tromba Gloriosa - Splendor Musicae Austriae et Bohemiae*** wydane jako płyta audio przez wydawnictwo Honewit Studio w roku 2021 pod numerem katalogowym HONYWEIT – 21 – 001. Rejestracji materiału dźwiękowego dokonano w Archidiecezjalnym Domu Katolickim Roma w Przemyślu (2020r.) oraz Kościele św. Benona w Warszawie (2021r.) Za realizację dźwięku oraz jego montaż odpowiedzialni byli: Jacek Wawro oraz Marcin Domżał. Na płycie zarejestrowano 13 kompozycji:

1. Pavel Josef Vejvanovsky (1640 – 1693) – *Serenada XXIII*
2. Heinrich Ignaz Franz von Biber (1644 – 1704) – *Sonata à 5, Tam Aris Quam Aulis Servientes*
3. Philipp Jakob Rittler (1637 – 1690) – *Ciaccona à 7*
4. Augustin Kertzinger – *Sonata à 9*
5. Johan Heinrich Schmelzer (1623 – 1680) – *Sonata à 11 Per chiesa et camera*
6. Heinrich Ignaz Franz von Biber (1644 – 1704) – *Sonata à 6*
7. Romanus Weichlein (1652 – 1706) – *Sonata C – dur op. 1 nr 12*
8. Vincenzo Albrici (1631 – 1696) – *Sonata à 5*
- 9 - 13. Johan Heinrich Schmelzer (1623 – 1680) – *Arie per il baletto a cavello*.

Habilitantowi (realizującemu partie solowe) towarzyszą:

Starck Compagnay

Michał Tyrański – trąbka naturalna

Ostap Popowicz – trąbka naturalna

Bernard Niezgoda – trąbka naturalna

Grzegorz Pytlik – trąbka naturalna, sakbut altowy

Robert Krajewski – trąbka naturalna, sakbut tenorowy

Andrzej Tkaczyk – trąbka naturalna, sakbut basowy

Bartosz Sałdan – kotły, tambur

Royal Baroque Ensemble

Grzegorz Lalek – skrzypce

Marcin Sochan – skrzypce

Dymitr Olszewski – altówka

Natalia Reichert – altówka

Marcin Stefabiuk – altówka

Jakub Kościukiewicz – wiolonczela

Stanisław Smółka – violone

Anton Birula – teorb

Witold Wilgos – teorb

Liliana Stawarz – klawesyn

Weronika Janyst – klawesyn

Leszek Wachnik – fagot

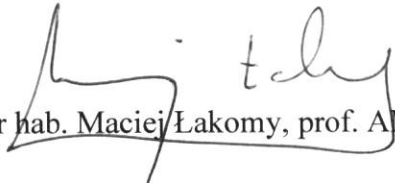
Tromba Gloriosa - Splendor Musicae Austriae et Bohemiae – to projekt niezwykle ciekawy i zrealizowany z dużą pieczołowitością na każdym polu – od perfekcyjnego wykonania począwszy, poprzez montaż o bardzo wysokim stopniu profesjonalizmu, aż po szatę graficzną albumu nawiązującą do epoki. Habilitant w zarejestrowanych kompozycjach ukazuje trąbkę naturalną jako instrument o wielu odcieniach barw, bogactwie artykulacji i szerokiej gamie dynamiki. Frazy wykonuje z dużą lekkością, swobodą techniczną i zrozumieniem formy, operując przy tym szeroką

paletą agogiczną. Całość nagrań cechują: nieskazitelna intonacja; przejrzysta, zróżnicowana artykulacja; piękne i wyrównane brzmienie w całej skali oraz znakomite wycucie frazy. Na specjalną uwagę zasługuje również muzyczna współpraca habilitanta ze współwykonawcami dzieł zamieszczonych na płycie. Ogromnym atutem zgłoszonego dzieła jest również zaprezentowanie szerszemu gronu odbiorców dotychczas mało znanej i rzadko wykonywanej literatury muzycznej drugiej połowy XVII wieku. W mojej ocenie habilitant zrealizował podstawowe założenia swojego artystycznego projektu. Powstało dzieło oryginalne, wielowątkowe, zachęcające słuchacza do refleksji a zarazem ukazujące trąbkę naturalną w nowym, mniej dotychczas znanym, muzycznym obliczu.

Konkluzja:

W przedstawionej dokumentacji oraz załączonej płycie *Tromba Gloriosa - Splendor Musicae Austriae et Bohemiae*, habilitant jawi się jako wysokiej klasy specjalista w swojej dziedzinie. Przedstawione dzieło habilitacyjne w całej rozciągłości potwierdza ogromny potencjał artystyczny kandydata. Po dogłębnym zbadaniu przedstawionego materiału nie zgłaszam żadnych zastrzeżeń lub wątpliwości co do złożonego, bardzo obszernego, dorobku i uważam, że osiągnięcia habilitanta i wysoka jakość artystyczna przedstawionej płyty zasługują na najwyższe uznanie. Dr Tomasz Ślusarczyk jako swoje szczególne osiągnięcie artystyczne przedstawił dokonanie wybitne, ukazujące (analogicznie do łacińskiego tytułu zgłoszonej płyty) wspaniałą trąbkę w interesującej, solowej i konsortowej odsonie. W pełni dowiódł swych wysokich kompetencji muzycznych i tym samym spełnił wymagania określone w art. 219.1 Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” z dnia 20 lipca 2018 roku (Dz. U. 2018 poz. 1668) przedstawiając oryginalne osiągnięcie artystyczne stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny sztuki muzyczne.

Całość osiągnięć pana dr. Tomasza Ślusarczyka z ogromną satysfakcją przyjmuję.

dr hab. Maciej Łakomy, prof. AMP